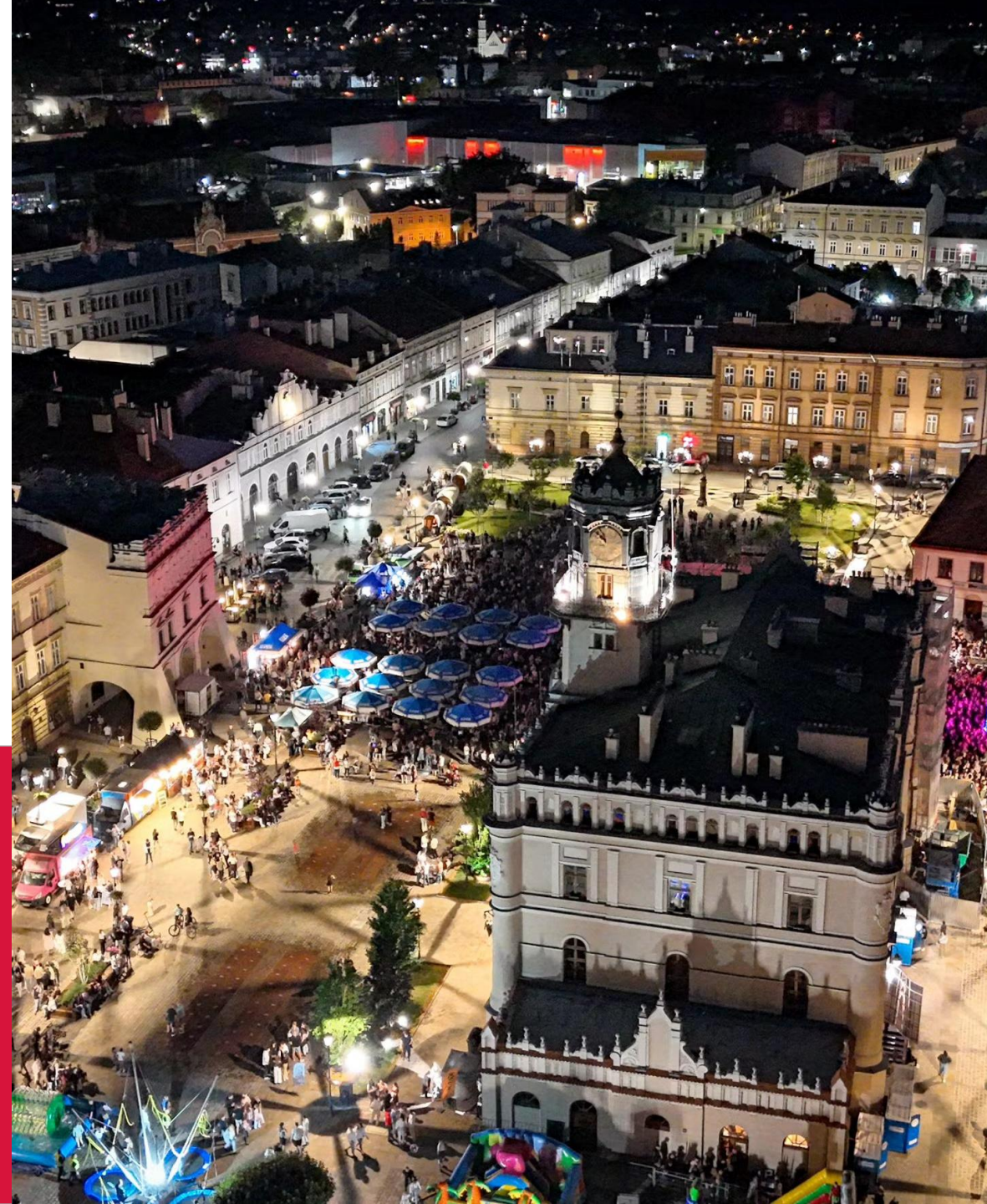

MIASTO JAROSŁAW

WSPÓŁPRACA BILATERALNA W RAMACH
POLSKO-SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU
ROZWOJU MIAST

Jarosław 11.09.2025

Głównym celem Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy jest zmniejszanie różnic społeczno-gospodarczych w Unii Europejskiej i w Polsce dzięki dalszemu wzmacnianiu współpracy dwustronnej pomiędzy Szwajcarią a Polską. Celem Programu jest podniesienie jakości życia mieszkańców średnich miast w Polsce, a poprzez to, zmniejszenie różnic społeczno-gospodarczych w kraju.

Całkowity budżet Programu wynosi ponad 375 mln CHF, w tym 320 mln CHF wsparcia szwajcarskiego oraz wkład krajowy. Dwa główne filary Programu:

- Polsko-Szwajcarski Program Rozwoju Miast – 328 mln franków szwajcarskich (278 mln wkładu Szwajcarii i 49 mln wkładu Polski),
- Program Badania Naukowe i Innowacje – 41 mln franków szwajcarskich (35 mln wkładu Szwajcarii i 6 mln wkładu Polski),

Z **Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast** zostaną sfinansowane projekty wspierające zrównoważony rozwój ukierunkowany na gospodarkę, środowisko i społeczeństwo oraz wzmacniające zarządzanie strategiczne w miastach. Przewidziano też wymianę dobrych praktyk z partnerami szwajcarskimi.

Środki przeznaczone na współpracę bilateralną dla jednostkowego projektu: 150.000 CHF

Instytucje zaangażowane w projekt w Szwajcarii i Polsce:

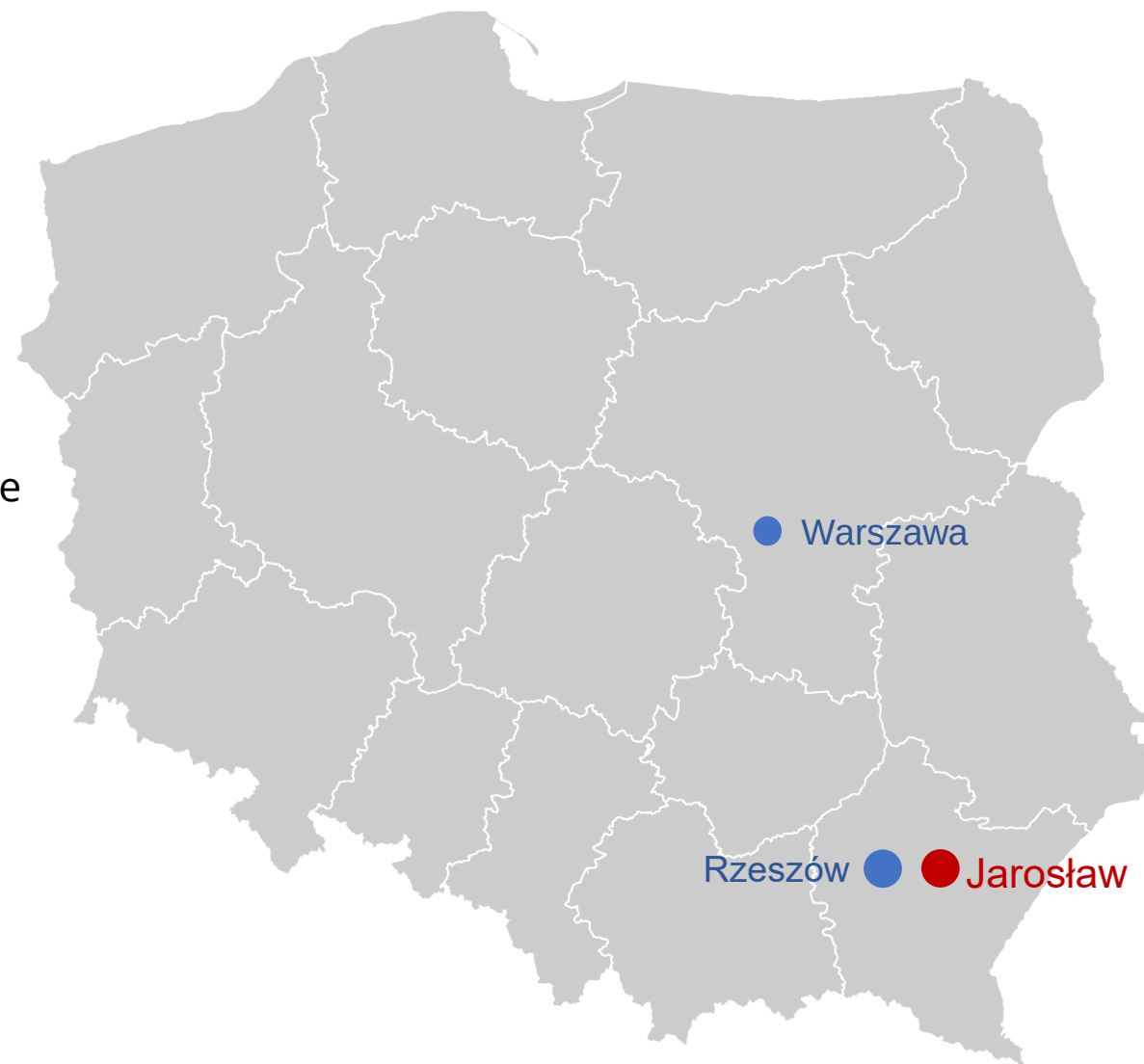

JAROSŁAW

- ❖ Liczba mieszkańców - 34.449
- ❖ Powierzchnia - 34,62 km²
- ❖ Lokalizacja - województwo podkarpackie, autostrada A4; odległość od Warszawy 371 km; droga ekspresowa S 19 dojazd 3,4 h; lotnisko Rzeszów Jasionka - 57 km; połączenia kolejowe;
- ❖ Rola miasta w regionie - miasto powiatowe, subregionalne
- ❖ Miasta partnerskie – Michalovce 1998, Humenne 2005, Svidnik 2013 (Słowacja), Orange 2001 (Francja), Dingelstädt 2001 (Niemcy), Vyškov 2001 (Republika Czeska), Użgorod 2002, Jaworów 2006 (Ukraina), X Dzielnica Budapesztu - Kőbánya 2012 (Węgry);
- ❖ Fundusze Norweskie: Jaroslove - z miłości do ludzi – Miasto otrzymało 17,3 mln zł
- ❖ Partnerstwo: Jarosław realizuje projekt UE w ramach Programu Interreg NEXT Polska - Ukraina 2021-2027, Priorytet Środowisko.

Wartość projektu: 2 766 373,96 euro

dofinansowanie: 2 466 499,02 euro

Tożsamość i potencjał

Kluczowe sektory gospodarki i lokalne specjalizacje:

- ❖ Lear Corporation - amerykańska firma, lider w dziedzinie zaawansowanych technologii motoryzacyjnych (systemy elektryczne, siedzenia) - **sektor motoryzacyjny**,
- ❖ Owens Illinois - Huta Szkła - jedna z największych hut szkła opakowaniowego na świecie - sp. z kapitałem międzynarodowym; **sektor przemysłowy, przemysł szklarski**
- ❖ Mondelez Polska Produkcja sp. z o. o. Fabryka Ciastek – firma amerykańska, **lokalne specjalizacje:** FPC San - Fabryka Pieczywa Cukierniczego „SAN” - Pajda Sp. z o.o., Wytwórnia Wyrobów Cukierniczych - Maciej Kuźniarowski - **przemysł spożywczy**
- ❖ Grupa Sokołów S.A. jeden z największych producentów mięsa w Centralno-Wschodniej Europie, lider branży w Polsce - **przemysł spożywczy**
- ❖ Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o., Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo sp. z o.o. - **sektor przemysłowy**

Edukacja ponadpodstawowa - kierunki rozwoju zawodowego

- ❖ Szkolnictwo zawodowe - **4739 uczniów**
- ❖ Zespół Szkół Drogowo-Geodezyjnych i Licealnych, Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących, Zespół Szkół Innowacyjnych, Zespół Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących, Zespół Szkół Spożywczych i Biznesowych, Zespół Szkół Budowlanych i Ogólnokształcących, Państwowa Akademia Nauk Stosowanych
- ❖ Specjalizacje: geodeta, informatyk, automatyk, elektronik, technik grafiki i poligrafii cyfrowej, architektury i krajobrazu, weterynarii, rachunkowości, hotelarstwa, technologii żywności, fryzjerstwa, żywienia i gastronomii, budownictwa, aranżacji wnętrz, urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, gazownictwa, mechanik pojazdów samochodowych, programista, stylistka mody, logistyk, eksploatacji portów i terminali, analityk, elektryk
- ❖ Współpraca z przedsiębiorcami w zakresie organizacji praktyk zawodowych

Jarosław - tradycja i nowoczesność

- ❖ Jarosław, położona w południowo-wschodniej Polsce **Perła Podkarpacia**, może pochwalić się sięgającą średniowiecza tradycją handlowo-turystyczną. Siedziba powiatu jarosławskiego, dynamiczne centrum gospodarczego życia regionu.
- ❖ Dzięki takiej lokalizacji od wieków był ważnym miastem przy głównym szlaku kupieckim Polski.
- ❖ W XVI i XII w. w Jarosławiu odbywały się słynne, jarmarki sierpniowe, które gromadziły kupców z całej Europy i Bliskiego Wschodu. Było to drugie największe w średniowiecznej Europie, po słynnych jarmarkach we Frankfurcie nad Menem, święto handlu, muzyki i wymiany kupieckiej.
- ❖ Do dziś podziwiać można piękne zabytki, potwierdzające bogatą historię miasta i jego wielokulturowość, poczuć klimat minionych czasów, biorąc udział w niecodziennych wydarzeniach - jak **Jarmark Jarosławski** oraz **Pieśń Naszych Korzeni - Międzynarodowy Festiwal Muzyki Dawnej**.
- ❖ Na popularność miasta składają się zarówno warunki geograficzne, jak i bogactwo zabytków oraz działalność instytucji i przedsiębiorstw związaną z kulturą, oświatą, rozrywką i sportem.
- ❖ Miasto posiada świetnie rozwiniętą sieć kształcenia zawodowego, w którym na szczególną uwagę zasługują osiągnięcia w dziedzinie nowoczesnych technologii.

Nasz projekt w PSPRM

Przyjeźdź - Zobacz - Zostań - Jarosław Miasto Otwarte na Ludzi.

**Poprawa jakości życia poprzez innowacyjne rozwiązania społeczne i technologiczne
– integracja nowoczesnych technologii, edukacji i działań społecznych w celu
budowania lepszej przyszłości**

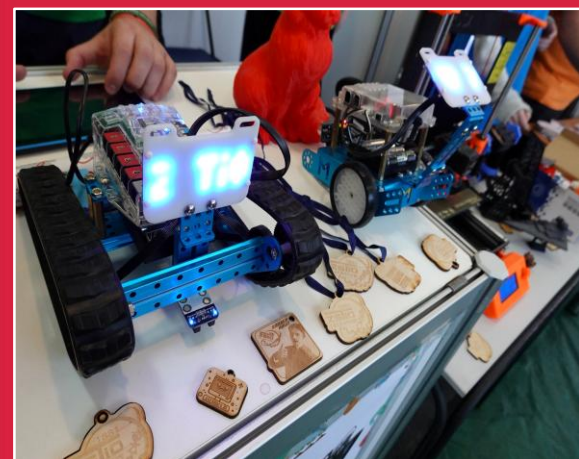
❖ Najważniejsze działania:

utworzenie Jarosławskiego Centrum Nowych Technologii, termomodernizacja budynków oświatowych, modernizacja oświetlenia ulicznego, utworzenie ośrodka „Dobry początek” dla osób w kryzysie, usamodzielnianych wychowanków domów dziecka, zakup autobusu elektrycznego, budowa kładki rowerowej nad rzeką San, program grantowy dla stowarzyszeń działających na rzecz: wykluczenia społecznego osób starszych, z niepełnosprawnościami, a także na rzecz łagodzenia skutków zmian klimatu, upowszechniania wiedzy na temat wpływu człowieka na środowisko, muzykoterapia

❖ Kluczowe rezultaty:

realizacja projektu przyczyni się do zrównoważonego rozwoju miasta, zapewniając nowoczesną infrastrukturę, poprawę jakości życia i rozwój gospodarczy. Dzięki synergii działań miasto stanie się miejscem bardziej przyjaznym do życia, inwestowania i pracy, co jest zgodne z założeniami PSPRM. Realizacja projektu wpłynie na sytuację rozwojową miasta poprzez zmniejszenie wykluczenia społecznego, poprawę jakości edukacji i kultury, zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej, rozwój przedsiębiorczości oraz ochronę środowiska, poprawę zdrowia.

Całkowity budżet projektu: 80 705 495,35 zł/17 934 554,52 CHF

Współpraca bilateralna w PSPRM

❖ Nasza motywacja

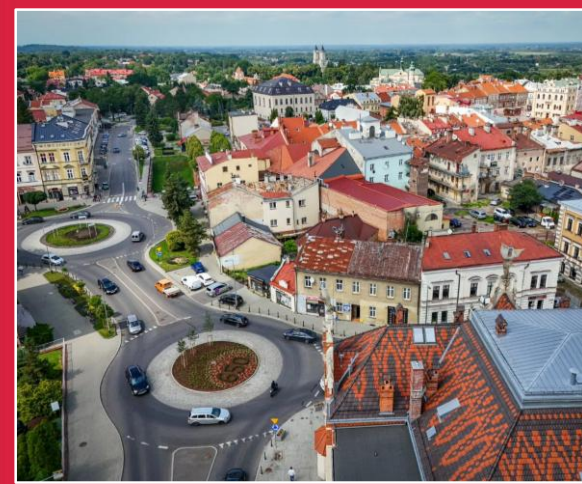
Jarosław to miasto, które aktywnie łączy dziedzictwo z nowoczesnością. Motywuje nas potrzeba kompleksowej i zrównoważonej transformacji – chcemy rozwijać infrastrukturę, usługi i przestrzeń w sposób odpowiadający na wyzwania społeczne, środowiskowe i technologiczne. Współpraca z miastami szwajcarskimi daje szansę na dostęp do sprawdzonych rozwiązań oraz inspirację w zakresie planowania miejskiego, zielonej mobilności, edukacji i integracji społecznej. Chcemy się uczyć, dzielić doświadczeniem i wspólnie rozwijać nowoczesne, dostępne i przyjazne miasto.

❖ Cel, który chcemy osiągnąć

Chcemy wspólnie z partnerem szwajcarskim wdrażać lepsze, bardziej zrównoważone rozwiązania dla miasta. Zależy nam na wymianie wiedzy i doświadczeń w takich obszarach jak nowoczesne technologie, mobilność niskoemisyjna, transformacja energetyczna, innowacje społeczne i aktywizacja mieszkańców. Współpraca pomoże nam podnieść jakość planowania i realizacji inwestycji oraz tworzyć usługi publiczne bardziej dostępne i nowoczesne.

❖ Nasze doświadczenie i atuty jako partnera

Jarosław od lat skutecznie realizuje projekty rozwojowe w obszarze infrastruktury, edukacji, ochrony środowiska i integracji społecznej – także w ramach programów międzynarodowych (np. Interreg, Fundusze Norweskie). Naszymi atutami są: dobre przygotowanie projektowe i instytucjonalne, zdolność do skutecznej współpracy międzysektorowej (samorząd, NGO, mieszkańcy), umiejętność łączenia inwestycji twardych z działaniami społecznymi i edukacyjnymi. Jesteśmy gotowi do podjęcia współpracy partnerskiej, która zaowocuje trwałymi zmianami i przyniesie korzyści obu stronom

Obszary i formy współpracy

Obszary:

1. Innowacyjne Centrum Technologii - kształcenie zawodowe
2. Zrównoważona mobilność i transport publiczny, efektywność energetyczna i zielona infrastruktura
3. Innowacje społeczne, bezpieczeństwo i integracja mieszkańców

Formy wsparcia/współpracy:

- ❖ spotkania organizacyjne on-line, wizyty i rewizyty studyjne, prace warsztatowe z udziałem przedstawicieli obu miast; dzielenie się przykładami wdrożeń, benchmarkami, wspólne działania angażujące lokalne społeczności, tandemy eksperckie, forum mieszkańców i ekspertów

Od czego możemy zacząć?

Propozycja pierwszych kroków:

- ❖ Wzajemne poznanie miast i zespołów projektowych - spotkanie online w celu przedstawienia planów, wyzwań i zasobów po obu stronach.
- ❖ Ustalenie wspólnych obszarów zainteresowań i roli partnera szwajcarskiego - wybór kilku tematów do pogłębionej współpracy, zdefiniowanie roli partnera (doradcza, mentorska, ekspercka, pilotażowa).
- ❖ Wspólna wizja i plan działania - wstępny harmonogram obejmujący konkretne aktywności: warsztaty, wizyty studyjne, analizy porównawcze.
- ❖ Wspólne ustalenie budżetu działań bilateralnych.

Zasoby i doświadczenia miasta:

- ❖ Bogate doświadczenie w pozyskiwaniu środków i realizacji projektów - łączących komponent inwestycyjny i działania nieinfrastrukturalne, w obszarze edukacji, kultury, infrastruktury i pomocy społecznej. Skuteczne pozyskiwanie i rozliczanie środków zewnętrznych krajowych zagranicznych - makro i mikro projekty.
- ❖ Zarządzanie dziedzictwem i przestrzenią miejską - inwestycje w historycznej tkance miejskiej (rewitalizacja, oświetlenie, przekształcanie przestrzeni publicznych). Integracja elementów dziedzictwa z nowoczesnymi funkcjami społecznymi.
- ❖ Innowacje społeczne i lokalna współpraca – zbudowane relacje z organizacjami pozarządowymi, seniorami, młodzieżą i mieszkańcami – doświadczenie w tworzeniu partnerstw lokalnych. Praktyka projektowania działań wspólnie z odbiorcami (np. granty, muzykoterapia, warsztaty międzypokoleniowe).
- ❖ Szeroka sieć instytucji miejskich, w obszarze kultury, edukacji, pomocy społecznej. Sprawne testowanie rozwiązań w realnych warunkach - np. w placówkach oświatowych lub przestrzeni publicznej.
- ❖ Wdrażanie i realizacja działań w obszarze środowiskowym - termomodernizacja budynków, oświetlenie miejskie, mobilność zeroemisyjna. Gotowość do uczenia się i wdrażania nowych modeli zarządzania energią, transportem i zieloną infrastrukturą.

Dane kontaktowe Miasto Jarosław

Osoby do kontaktu:

❖ **Jolanta Marszał**; e-mail: jolanta.marszal@um.jaroslaw.pl;
mob. +48 166 624 903
kompetencje językowe:
język niemiecki poziom B2; język angielski poziom A2

❖ **Jolanta Kuźniar**; e-mail: jolanta.kuzniar@um.jaroslaw.pl;
mob. +48 166 624 777
kompetencje językowe: język angielski poziom B2

PL: Związek Miast Polskich

Hanna Leki tel: +48 661 545 141

Katarzyna Paczyńska tel: +48 605 552 471

Alicja Stachowiak tel: +48 663 232 232

zagranica@zmp.poznan.pl

CH: ENCO Urbaplan (SSMP)

Maren Kornmann

maren.kornmann@enco-ag.ch

Nina Dausch

nina.dausch@enco-ag.ch

Tel: +41 61 965 99 00

Franka Kling

f.kling@urbaplan.ch; Tel: +41 588 170 000

